

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la cererea de recurs împotriva încheierii privind aplicarea amenzii

în cauza penală privind învinuirea lui

Veaceslav Niculin, Igor Ravliuc, ș.a.
(art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal)

(Dosarul nr. 1r-17/24)

Nr. PIGD 1-16015995-01-1r-19092024

Amenda în mărime maximă aplicată avocatului pentru neprezentarea la ședința stabilită cu mai mult de două luni în urmă; Având în vedere circumstanțele cauzei, atât aplicarea amenzii cât și mărimea acesteia nu sunt nerezonabile și, prin urmare, nu există temei pentru casarea încheierii contestate.

25 septembrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților cererea de recurs înaintată de avocatul Elena Stănilă împotriva încheierii curții de apel privind aplicarea amenzii,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stella Bleșceaga, *Președinte,*

Ghenadie Eremciuc,

Vladislav Gribincea, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. Cauza penală de învinuire a lui Veaceslav Niculin, Igor Ravliuc, Vladimir Rotari, Bogdan Advahov, Vladislav Fiodorov și Galina Zaporojceno se află pe rolul Curții de Apel Comrat din 05 decembrie 2022, timp în care au avut loc peste 15 ședințe de judecată. În această perioadă, avocatul a solicitat amânarea ședințelor de judecată din 04 decembrie 2023, 13 și 20 august 2024. În această cauză sunt persoane care se află în detenție de câțiva ani.

2. La 25 aprilie 2024, ședința în această cauză a fost amânată pentru 13 august 2024, ora 10.00, pe motiv că procurorul se afla în concediu de boală. După cum rezultă din procesul-verbal (f.d. 5, verso), data ședinței a fost coordonată cu toți avocații. Din cererea de recurs rezultă că recurentul neagă coordonarea cu el a datei ședinței. O altă ședință a fost programată pentru 20 august 2024. La 30 mai 2024, avocatul Elena Stănilă a primit prin poștă citația pentru ședința din 13 august 2024.

3. La 12 august 2024, ora 12.23, Elena Stănilă a solicitat prin email amânarea ședinței de judecată din 13 august 2024 și a celei din 20 august 2024 deoarece este în concediu de odihnă. Ea nu a anexat nimic la cererea sa.

4. La ședința din 13 august 2024 s-au prezentat cinci avocați și patru inculpați, inclusiv inculpatul apărut de Elena Stănilă. Ședința de judecată a fost amânată pentru 18 septembrie 2024. Din cauza absenței la ședință, avocata Elena Stănilă a fost sancționată în temeiul 201 alin. (1), (4) pct. 3) Cod de procedură penală cu amendă judiciară în mărime de 50 unități convenționale. Instanța de apel a subliniat că, dosarul penal se află pe rolul său de aproape doi ani, timp în care au fost amânate mai multe ședințe de judecată. Deși ședința de judecată din 13 august 2024 a fost planificată în colaborare cu toți participanții la proces, avocatul Elena Stănilă a solicitat amânarea acesteia invocând că este în concediu, fără a prezenta acte confirmative. Instanța a mai menționat că în această cauză sunt persoane aflate în arest cel puțin cinci ani, iar amânările generează cheltuieli considerabile de escortare a deținuților. Invocând tergiversarea procesului de către avocat, instanța a solicitat atragerea în proces a unui avocat care să acorde asistența juridică garantată de stat în locul lui Elena Stănilă.

5. La 09 septembrie 2024, avocatul Elena Stănilă a depus la poștă un recurs împotriva încheierii de aplicare a amenzii. Potrivit cererii de recurs, avocatul a primit extrasul din procesul-verbal al ședinței din 13 august 2024 pe 24 august

2024. Potrivit recursului, amenda judiciară a fost aplicată neîntemeiat, iar în încheiere nu este menționată norma procedurală în baza căreia a fost aplicată amenda. Avocatului nu-i sunt clare motivele pentru care a fost sancționat și prin ce a fost manifestată lipsa sa de respect față de instanță. Avocatul presupune că a fost sancționat pentru neprezența sa în ședința de judecată din 13 august 2024, însă susține că a solicitat amânarea ședinței din cauza concediului de odihnă.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

6. Articolul 201 alin. (3) și (8) Cod de procedură penală prevede următoarele:

„(4) Se sancționează cu amendă judiciară următoarele abateri:

...

3) neprezentarea nejustificată a martorului, expertului, specialistului, interpretului, traducătorului sau apărătorului legal citați la organul de urmărire penală sau instanță, precum și a procurorului la instanță și neinformarea acestora despre imposibilitatea prezentării, când prezența lor este necesară;

...

(8) Încheierea instanței de judecată privind aplicarea amenzii judiciare poate fi atacată separat cu recurs.”

7. Conform articolului 231 alin. (5) Cod de procedură penală:

„(5) Dacă ultima zi a unui termen cade într-o zi nelucrătoare, termenul expiră la sfârșitul primei zile lucrătoare care urmează.”

8. Articolul 437 alin. (2) Cod de procedură penală prevede următoarele:

„(2) Încheierile pot fi atacate cu recurs numai o dată cu sentința, cu excepția cazurilor când, potrivit legii, pot fi atacate separat cu recurs.”

9. Articolul 439 Cod de procedură penală prevede următoarele:

„Articolul 439. Termenul de declarare a recursului

(1) Termenul de recurs împotriva hotărârilor pentru care legea nu prevede calea de atac a apelului este de 15 zile de la data pronunțării hotărârii.

(2) Data de la care curge termenul recursului, repunerea în termen, declararea peste termen a recursului și retragerea recursului se reglementează de prevederile art.402-407, care se aplică în mod corespunzător.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

10. Recursul a fost depus pe 09 septembrie 2024 împotriva unei încheieri din 13 august 2024. Recurentul nu a fost prezent la ședința din 13 august 2024, iar încheierea i-a fost expediată atât prin poșta electronică cât și prin cea terestră la 20 august 2024 (f.d. 13-14). Potrivit recursului, extrasul din procesul-verbal a fost primit prin poștă terestră la 24 august 2024. Având în vedere perioada scurtă de la expedierea încheierii prin email și data la care, potrivit avocatului, încheierea a fost primită prin poștă terestră, completul acceptă poziția avocatului că ea a văzut pentru prima dată încheierea contestată pe 24 august 2024. Recursul a fost depus

la 09 septembrie 2024 prin poștă, peste 16 zile de la 24 august 2024. Termenul de recurs împotriva încheierii de aplicare a amenzii este de 15 zile, adică a expirat pe 08 septembrie 2024. Totuși, 08 septembrie 2024 este zi de duminică, iar recursul a fost depus în următoarea zi lucrătoare. Prin urmare, având în vedere art. 231 alin. (5) Cod de procedură penală, recursul a fost depus în termen.

11. Instanța de recurs, în temeiul art. 448 din Codul de procedură penală, verifică legalitatea și temeinicia încheierii atacate. Instanța verifică dacă a fost aplicată corect legea, dacă instanța a luat în considerație toate faptele relevante și dacă discreția oferită prin lege instanței a fost exercitată corespunzător. Discreția este exercitată corespunzător când măsura aplicată urmărește scopul legitim pentru care a fost prevăzută de lege și aceasta este proporțională scopului legitim.

12. Completul notează că ședința din 13 august 2024 a fost stabilită pe 25 aprilie 2024. Avocatul Elena Stănilă cunoștea despre ședința de judecată fixată pentru 13 august 2024 cel târziu din 30 mai 2024, când a primit citația. Informația despre ședință de asemenea era disponibilă și pe portalul web al instanțelor judecătorești. Ca urmare a lipsei avocatului, ședința de judecată a fost amânată, chiar dacă la aceasta au fost prezenți cinci avocați și patru inculpați.

13. Deși cunoștea despre ședință, avocatul a decis să plece în concediu. Plecarea în concediu de către avocat nu poate justifica amânarea unei ședințe fixate cu mai mult de două luni înainte, într-o cauză în care sunt mai mulți inculpați și care este pendinte de mult timp. Conform încheierii contestate, avocatul nu a prezentat documente confirmative care să justifice motivul lipsei. Avocatul nu a susținut că nu se află în țară din motive imprevizibile. Ședința din 13 august 2024 nu a fost unica ședință amânată din cauza lui Elena Stănilă. Ea a solicitat amânarea și a ședinței din 20 august 2024. Anterior, avocatul a solicitat amânarea ședinței din 04 decembrie 2023.

14. Cererea de amânare a fost depusă cu mai puțin de 24 de ore până la ședință. Avocatul cu siguranță cunoștea că nu se va prezenta la ședința din 13 august 2023 cu ceva timp înainte de ședință, atunci când și-a planificat concediul. Dacă ar fi informat din timp, amânarea ședinței putea fi evitată prin atragerea în proces a unui alt avocat, sau puteau fi evitate cheltuielile de escortare.

15. Această cauză se află pe rolul instanței de apel de mai mult de doi ani. În baza sentinței contestate cu apel există persoane în detenție de câțiva ani. Cel puțin șapte din cele 16 ședințe care au avut loc până la 13 august 2024 au fost amânate din cauza lipsei avocaților sau a inculpaților. Aceste circumstanțe pot justifica o atitudine mai fermă a instanței de judecată pentru ordonarea participanților la proces.

16. Instanța de judecată a aplicat cea mai mare amendă posibilă. Totuși, în termeni reali, această amendă nu este excesivă având în vedere caracterul vădit nemotivat al lipsei avocatului de la ședință, durata lungă de când cauza este pe rolul instanței de apel, stabilirea cu mult timp înainte a ședinței din 13 august 2024,

ședințele amânate anterior, numărul inculpaților și a cheltuielilor pentru organizarea unei ședințe. De asemenea, amenda de 2.500 lei reprezintă mai puțin decât 20% din salariul mediu pe economie.

17. Din circumstanțele de mai sus este evident că amenda a fost aplicată pentru a asigura buna desfășurare a cauzei, pentru ce legea permite aplicarea unei amenzi conform art. 201 Cod de procedură penală. Recurentul nu a explicat în recurs care fapte relevante nu au fost luate în calcul de către instanță atunci când a aplicat amenda. Contrar celor menționate în recurs, în încheierea contestată se face referire la art. 201 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală, adică la abaterea pentru care a fost aplicată amenda. De asemenea, instanța de apel a descris în două paragrafe motivele pentru care aplică amenda. Ea a menționat majoritatea circumstanțelor de mai sus.

18. În circumstanțele concrete ale acestei cauze, atât aplicarea amenzii cât și mărimea acesteia nu sunt disproporționale. Drept consecință, instanța de recurs nu are temeii pentru casarea încheierii contestate.

19. Din motivele de mai sus, în conformitate cu art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. a) din Codul de procedură penală,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge ca nefondat recursul declarat de avocatul Elena Stănilă împotriva încheierii protocolare a Curții de Apel Comrat din 13 august 2024, privind aplicarea amenzii judiciare în privința acesteia.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stella Bleșceaga

Judecători

Ghenadie Eremciuc

Vladislav Gribincea